

© Harri Pälviranta

Riku Korhonen – Finland

Lääkäriromaani (2008)

Doctor Novel

Publishing House **Sammakko**

Biography

Riku Korhonen (b.1972) made his literary debut in 2003 and has quickly established himself as one of the central Finnish modern writers. He writes about serious and important topics, but in an entertaining style that brings his narrative skills to the fore. Before he became a full-time writer and columnist, he worked as a Finnish teacher in high-school and as a lecturer of creative writing at the University of Turku. His debut novel, *Kahden ja yhden yön tarinoita*, won the prestigious Literary Award of Helsingin Sanomat in 2003. The novel has been adapted into a stage play by Turku City Theatre. Korhonen's second novel, *Lääkäriromaani*, established him as one of the leading writers of his generation, winning the Kalevi Jäntti prize for young authors. Korhonen has a regular column in the newspaper *Helsingin Sanomat*.

Synopsis

Lääkäriromaani by Riku Korhonen is a masterful depiction of love, death and politics. It tells the story of four entangled destinies at the frontier of an empire. The end of the summer of 2003 is hot and intense in many ways, both politically and personally. In Iraq, Western troops are promising to guide its people to the path of democracy and capitalism. But, far away from these battles, in a Northern European coastal city, thirty-something university researcher Niklas spends much time drinking and worrying over his girlfriend Inna, whose father is dying of cancer. One night, Niklas sees a vision that transforms him. He believes he has found a cure for the cause of his beloved Inna's worries. But Niklas must face the fact that the consequences of his procedures aren't always easy to foretell. In his third, beautifully written novel, the Finnish author Riku Korhonen weaves together a memorable story of intertwined destinies, a gripping analysis of a media war and a subtly humorous imitation of a romance novel.

Lääkäriromaani

Riku Korhonen

Synnyin vuonna 1972 kaksilapsiseen keskiluokkaiseen perheeseen, jossa vanhempien poliittiset mielipiteet ilmensivät syvää kiintymystä epäpoliittiseen elämäntapaan.

Isäni on laukaalaisen maanviljelijän vanhin poika, joka muutti yhdeksäntoistavuotiaana Turkuun opiskelemaan ja valmistui sääntöjen jälkeen lääkäriksi vuonna 1968. Seitsemänkymmentäluvun puolivälissä hän sai lastentautien erikoislääkärin oikeudet. Hän on sukunsa ensimmäinen akateeminen ja tuntee yhä kiitollisuutta koulunkäynnistään. Mitä vastaan hän olisi nuorena miehenä noussut? Minkä puolesta? Talous ja politiikka olivat etäällä ja hahmottomia, yhteiskuntaan asti ei navetan vintiltä nähnyt. Läheistä isänperintöä olivat maa, metsä ja taivas, jotka eivät yhtä säyseää laukaalaispoikaa kavahtaneet.

Isän puheista olen ymmärtänyt, että hänen lapsuudenkotinsa hauras aatteellisuus oli sekoitus juhlapyhinä tirskahtellen tunnustettua herranpelkoa ja vuoroin omahyväiseen kotiseuturakkauteen ja maailman vieroksumiseen taipuvaista alkiolaisuutta, jotka molemmat unohtuivat, kun viinapullo avattiin ja ruvettiin puimaan tärkeitä asioita, tehtyjä töitä, laihon kasvua, sotaa ja riistaonnea. Turun kaduilla kävellessään isä näki jättävänsä taakseen sukunsa vainiot ja maatalousyhteisön liikkumattomuuden. Hän tunsikin, ettei kumouksia kaivattu, että vaivalloisesti karttuva tieto oli varmin tie mielenkiintoisempaan ja parempaan maailmaan.

Äitini on syntyperäinen turkulainen, menestyneen liha-kauppiasperheen omapäinen tytär, joka tuotti ailahtelevilla

rakkaussuhteillaan vanhemmilleen murhetta. Joulun 1966 alla isä näki hänet kauppahallissa ojentamassa palvilihapakettia tiskin yli. Köyhä isä alkoi laittaa rahaa syrjään ja asioida halissa useammin kuin hänellä olisi ollut varaa.

Kevättalvella isä pyysi äitiä kahville. He istuivat Humanistinkadun Aschanilla. Äiti alkoi pelätä, että muuten niin miellyttävä isä oli hänelle liian järkevä. Hymyilevä isä kertoi viettäneensä opiskelun alkuaikoina yksinäisiä iltoja hengittystä pidättäen ja ottaen sekuntikellolla aikaa. Hän oli yrittänyt ennätystä. Kerran hän oli pyörtynyt kello kädessä.

Äiti katsoi isää ja mustavalkoisia Marimekon verhoja tämän takana ja ajatteli, että isässä oli sittenkin mieheltä vaadittavaa iloista hulluutta, hienovaraisessa muodossa tosin. Äiti tunsi sisällään rauhan. Ehkä hänen rakkaussotkunsa olivat olleet kapinaa varsinaissuomalaisen yrittäjäperheen rasvanäppistä materialismia vastaan, romanttisen hengen ristipistoja leikkelaupan pikkuporvarilliselle pohjakankaalle. Isän kanssa hän tunsi olevansa kahden. He kumartuivat toisiaan kohden, maailman humussa sekoittuivat musta ja valkoinen, jin ja jang, liha ja henki, eikä sen monimutkaisempia soidinmenoja tarvittu. He rakastuivat, avioituivat ja saivat vuonna 1970 sisareni Johannan, joka on perinyt äidin itsepäisen luonteen. Johanna väittää äidin ja isän liiton kestäneen yksinkertaisesta syystä: Aina kun isä palasi matkoilta, hän halusi ensimmäiseksi halata äitiä. Sitten hän antoi meille pennuille tuliaisit ja ajoi meidät pihalle.

Mikäli vanhempiemme liitossa on vuosikymmenten myötä riehunut tuhoisia intohimoja, he ovat suojanneet minut ja sisareni niiltä. Me vartuimme ja näimme isän nuortuvan perhoa heittäessään ja äidin polvistuvan kasvimaalle hellyys kasvoillaan. Tässä katkerien isäsuhteiden maassa tunnen oloni osattomaksi. Tiedän tyrehdyttäneeni monta

kapakkakeskustelua sanomalla: Minun isäni on hyvä mies. Hänen pitkänhuiskean hahmonsa hyväksyvässä varjossa on vaikea lietsoa itseään oidipaaliseen raivoon. Korkeintaan voin syyttää, että ammatillisista syistä hän osoitti kasvuvuosinani tuskallisen tiivistä mielenkiintoa kivesteni kehitystä kohtaan. Tai voin väittää hänen olleen suhteessaan minuun niin ylivoimaisen ymmärtäväinen, että jäin itselleni käsittämättömäksi. Kun äiti oli alkanut odottaa minua, isä oli myynyt vanhan autonsa, pienen punaisen Fiatin, ja ostanut valkoisen Ladan. Kuljin ensimmäisen automatkani tammikuussa 1972 keskussairaalan synnytysosastolta kotiin. Isä ajoi, minä nukuin äidin sylissä aavistamatta, mitä talvi tai kärsimys on.

Suomalaiset ovat puineet liikaa 60- ja 70-lukujen poliittisia pikaromanssejaan. Markkina-arvon ja maksutaseen aika on synnyttänyt tylsän tunnustuksellisen lajityypin: katuva taistolainen tv-studiossa klo 21:10. Heidän kostuneet silmänsä kavaltavat heidät – hauskaa on ollut. Jokaiselle suodaan yksi ihana nuoruus, jonka ylle kohoaa huojuva näyttelypaviljonki nimeltä ihmiselämä.

Politisoituneen sukupolven lasten erästä yhteistä kokemusta on käsitelty vähän ja epärehellisesti. Vuosia sitten näin tv-dokumentin, jossa Lada-lapset muistelivat persoonalliseksi väitettyä autoa nostalgisen lämpimästi. Minusta dokumentti oli itäautohäpeän historian vääristelyä.

Kun perheemme teki kesälomamatkoja Keski-Suomen suvun luo, helteessä lämmenneen muoviverhoilun haju sai minut ja Johannan oksentamaan. Pimeillä talviteillä kuuntelin venäläisen voimansiirron alkeellista jyllinää vihan vallassa. Valvoin öisin ja mietin, miten saisin isän ostamaan kunnan auton. Ellei hän vaihtaisi autoa, halusin kuolla.

Aloitin ensimmäisen luokan syksyllä 1979. Minulla oli edellytykset pärjätä peruskoulun pudotuspelissä, olin nopea-älyinen, kauniskasvoinen, urheilullinen ja hyvä tappelemaan. Heikoin kohtani oli isän auto. Tiesin, että sitä käytettäisiin minua vastaan.

En ymmärtänyt, miksi isä halusi ajaa Ladalla. Hän ei uskonut kommunismiin. Hän oli erikoislääkäri, kyllä hänellä olisi ollut rahaa kunnon autoon. Selailin hänen *Tekniikan Maaailmojan* ja osoitin kuvia: Metallinharmaa Volvo. Taunus on hyvä auto. Toyota Carina tehdään Japanissa asti. Isä näki näiden yritysten läpi. Yhä uudestaan haaveeni ihmisarvoisesta elämästä haaksirikkoutuivat järkevien perusteluiden matalikolle:

– Hintaluokassaan Lada on paras.

Isän autoiluun liittyi yksityiskohta, joka teki pihan pojista erityisen pilkallisia. Isä käytti nahkaisia ajohansikkaita, joissa ei ollut sormia ja jotka kiristettiin ranteesta remmillä. Sellaiset olisivat sopineet James Bondille hänen kaahatessaan *Kultasormessa* Aston Martinilla. Isä sanoi, että niillä sai varman otteen ratista. Töihin lähtiessään hän teki aina samoin. Hän avasi kuljettajan oven, heitti salkkunsu sisään, veti auton vierellä hanskat käteensä, kiristeli remmejä huolellisesti, istui autoon ja ajoi pois.

Kaikki tämä, ja alla oli Lada.

Kerran hän vei minua nappulaliigan harjoituksiin. Nurmikkoa ajava talonmies katseli, kun isä kiristi auton vierellä hankkojaan. Tarkkaa touhua toi itäautoilu, talonmies sanoi. Isän vain hymyili hänelle ja nyki remmejä kuin valmistautuisi operoimaan jonkun sydäntä. Isän kädet näyttivät hanskoissa ilkeän vammaisen käsiltä.

Kesällä 1982 muutimme kaupungin toiselle puolelle omakotitaloon. Pääsin muuttoautoon kahden haalarimiehen väliin. Vilkutin ohjaamon korkeudesta entisille ystäville. Tunsin heidän kasvojensa ja nimiensä pyyhkiytyvän pois. Syksyllä aloittaisin uudessa koulussa. Koska asuisimme omakotialueella, koulussa ei välttämättä kuultaisi isän autosta. Ehkä hän jopa vaihtaisi sen nyt, kun meillä oli oma pieni uima-allas.

Elokuussa isä tuli iloisena kotiin ja pyysi perheen ulos. Pihalla seisoj uusi valkoinen Lada. Se näytti samalta kuin vanha. Mykistyi raivosta. Menin sisään, nousin portaat ja pauskasin huoneeni oven kiinni. Makasin sängyllä vedet silmissä ja etsin pulssia ranteestani. Kauheimmalta tuntui, että isä näytti niin iloiselta. Kuin hän olisi oikeasti iloinnut.

Ensimmäisenä uuden koulun päivänä satoi. Kieltäydyin isän kyydistä ja kävelin lämpimässä loppukesän tihkussa. Istuin luokassa uudenjäykät Adidas Jaguarit jalassa ja katselin luokkatovereitani, mietin kenestä tulisi ystävä, kehen rakastuisin ja ketä oppisin vihaamaan. Mukava miesopettaja pyysi jokaista vuorollaan nousemaan ja esittäytymään, koska luokassa oli kolme uutta oppilasta. Esittäytymiset olivat lyhyitä ja ujoja. Kun tuli minun vuoroni, kerroin jännittyneellä äänellä kuka olin, mistä tulin ja mitä mielelläni tein. Yritin muistaa, mitä muuta minusta saattoi sanoa. Näin tyhjällä tiellä kulkevan suuren mustan auton, jonka kromattu keula välähti auringossa. Sen liikkeessä oli leveäteräisellä tussilla piirretyn viivan vakautta. Sanoin: *Mun isä aikoo ostaa Chrysler New Yorkerin*. Hiljaisuus oli suopeaa. Opettaja nyökkäsi. Istuin alas ja tunsin poskieni lehahtaneen kuumiksi. Olin hetken iloinen kuin olisin kaatanut vihollisen dominojonon.

Doctor Novel

Riku Korhonen

Translated from the Finnish by David Hackston

I was born in 1972 into a middle-class two-child family in which my parents' political opinions espoused a profound attachment to the non-political way of life.

At the age of nineteen my father, the eldest son of a farmer from Laukaa, moved to Turku to study, and after years of diligent cramming he graduated as a doctor in 1968. In the mid-1970s he was appointed a paediatric specialist. He was the first academic man in his family, and to this day he feels a great sense of gratitude for his education. What could he have possibly risen up against as a young man? On whose side? Politics and the economy felt distant and shapeless; from the attic above the barn you couldn't see out into the wider society. His family inheritance was the land, the forest and the sky, things that were not enough to stir even such a docile young man from Laukaa.

From listening to my dad I'd come to understand that the fragile ideology of his childhood home had been a mixture of sniggering Sunday-morning fear of authority and a small-time farmer's mentality prone alternately to a smug affection for the local area and a disdain for the world at large, both values that were forgotten as soon as the bottle of liquor was opened and people started thrashing out more important matters: work accomplished, the growth of crops, war and the varying success of hunting expeditions. In walking the streets of Turku, Dad thought he was leaving behind the fields of his

family and the inertia of agrarian society. He knew that revolutions weren't the answer, that painstakingly accumulated knowledge was the surest way to a better and more interesting world.

My mother is Turku born and bred, the headstrong daughter of a successful family of butchers whose ever-changing boyfriends caused her parents many a headache. It was Christmas 1966 when Dad first saw her in the market hall handing a packet of smoked ham across the counter. My penniless dad started putting money aside and visiting the market more often than he could afford.

Early the following spring he asked Mum out for coffee. They sat in the Aschan café on Humalistonkatu. Mum started to worry that Dad, who was otherwise so pleasant, was far too sensible for her. Beaming with smiles, he told her that he used to spend lonely evenings at the beginning of his studies holding his breath and timing himself with a stopwatch. He'd gone for a world record. Once he'd fainted with the watch in his hand.

Mum looked at him and the black-and-white Marimekko curtains hanging behind him, and decided that perhaps he had the unbounded craziness that a man needed after all, albeit in small amounts. Mum felt an inner calm. Perhaps her complicated love life had been a form of teenage rebellion against the greasy-fingered capitalism of a family of southwestern Finnish entrepreneurs, romantic little cross-stitches on the bourgeois canvas of the cold-cuts counter. With Dad she felt it was just the two of them. They bowed towards one another; the world's commotion was a swirl of black and white, yin and yang, body and soul, and there was no need for any more intricate mating rituals. They fell in love, married,

and in 1970 they had my sister Johanna who has inherited Mum's stubborn nature. She thinks our parents' marriage has lasted for one simple reason: whenever Dad came back from a trip, the first thing he did was give Mum a hug. Then he gave us children our presents and sent us out into the yard.

If our parents' marriage was marked by decades of raging, destructive passions, they certainly managed to protect my sister and me from them. As we grew up we saw Dad rejuvenated as he cast his fishing line and Mum kneeling in the vegetable patch, an expression of tenderness on her face. In the land of bitter father-son relations, I feel almost dispossessed. I know I've suffocated many a pub conversation with the words: my father is a good man. In the all-accepting shadow of his tall, gangly frame it's hard to whip yourself into a frenzy of Oedipal angst. At most, I can say that during my teenage years, for professional reasons, he seemed to demonstrate an excruciating interest in the development of my testicles. Or I could accuse him of being so overwhelmingly understanding in his relationship with me that to myself I remained utterly unfathomable.

When Mum was expecting me, Dad sold his old car, a small red Fiat, and bought a white Lada. I took my first car-ride in January 1972 from the maternity ward of the city hospital back home. Dad was driving, I was asleep in Mum's arms, completely unaware of what winter or suffering really were.

Finns have spent far too long raking over their fleeting political romances of the 1960s and 70s. The era of market economies and BOPs has given birth to a banal, confessional stereotype: the repentant former Communist in a post-watershed TV interview. Their teary eyes betray them – it's been a lot of fun. Everyone is allocated a single, wonderful

childhood, and rising up above it is the rickety pavilion that we call human life.

The children of the politicised generation have one shared experience that has been examined very little and rather dishonestly. Years ago I remember seeing a documentary in which Lada children recalled this supposedly quirky car in a spirit of warm nostalgia. To my mind the documentary was a gross misrepresentation of the true history of Commie-car shame.

When our family went on summer trips to visit relatives in Central Finland, the smell of plastic upholstery warmed in the heat made me and my sister feel sick. On the dark winter roads, I listened to the primitive rumble of Russian power transmission in the grip of fury. I lay awake at night wondering how I could get Dad to buy a real car. As long as he refused to change cars, I wanted to die.

I started first grade in the autumn of 1979. I had all the qualities needed to do well in primary school: I was smart, handsome, sporty and good at fighting. My Achilles heel was Dad's car. I knew it would be used against me.

I couldn't understand why Dad wanted to drive around in a Lada. He didn't believe in Communism. He was a medical specialist, so he would have had plenty of money to buy a real car. I used to flick through his copies of *Technology World* and point at the pictures: a metallic grey Volvo. The Taunus, now there's a good car. The Toyota Carina is manufactured in Japan. Dad saw through these feeble efforts. Time and again my dreams of a life of human dignity ran aground in the shallow waters of sensible arguments:

'For its price, the Lada is the best.'

But there was one aspect of Dad's motoring habits that really coaxed out the spite of the boys in the playground. Dad used fingerless leather driving gloves that were tightened around the wrist with a strap. These might have suited James Bond swerving headlong in his Aston Martin in *Goldfinger*. Dad said they gave you a more secure grip on the steering wheel. Every time he left for work he went through exactly the same routine: he opened the driver's door, threw his briefcase inside, put on the gloves standing next to the door, carefully tied the wrist straps, got into the car and drove away.

All this, and in a Lada.

Once he took me to the under-10s' football practice. The janitor mowing the grass looked over as Dad was doing up his gloves beside the car. Can't be too careful with that Soviet technology, said the janitor. Dad just smiled at him and yanked the wrist straps as though he were preparing to operate on a patient's heart. In those gloves Dad's hands looked like they belonged to some malevolent cripple.

In the summer of 1982 we moved to a detached house on the other side of the city. I got to sit in the removal van between two men in overalls. From the elevated cab I waved to my former friends. I could feel their names and faces being wiped away. That autumn I would start going to a new school. And because we lived in an area of detached houses, people might not necessarily hear about Dad's car. He might even get a new one, now that we had a small swimming pool all of our own.

That August Dad came home all smiles and asked the family to step outside. There on the yard stood a brand-new white Lada. It looked the same as the old one. I was speechless with rage. I went inside, climbed the stairs and slammed my door shut. I lay in bed, my eyes wet with tears, and tried to

find my pulse. The worst thing was that Dad looked so happy, as if he'd actually been over the moon.

On the first day at my new school it was raining. I refused to let Dad give me ride and walked through the warm, late-summer drizzle. I sat in class with a pair of stiff new Adidas Jaguars on my feet and looked at my classmates, wondering who would become my friend, who I would fall in love with and who I would learn to hate. A friendly male teacher asked us all to stand up one at a time and introduce ourselves, because there were three new pupils in the class. The introductions were brief and shy. When it came to me, I told the class in a nervous voice who I was, where I came from and what I liked doing. I tried to think what else I could say about myself. I saw a large black car driving along an empty road, its chrome bonnet glinting in the sunshine. Its every movement exuded the stability of a line drawn with a wide steel brush. I said: *My Dad's going to buy a Chrysler New Yorker.* The silence was humble. The teacher nodded. I sat down and felt my cheeks hot and tingling. For a moment I was happy, as though I had toppled the enemy's row of dominoes.

EUROPEAN UNION
PRIZE FOR LITERATURE

2010

Riku Korhonen – Finland

Lääkäriromaani

Doctor Novel

446 pp, 2008

Rights sold to (*Last Update – September 2011*):

Bulgaria: Balkani Publishing House

Czech Republic: Nakladatelství Dauphin, Daniel Podhradský

Denmark: Turbine forlaget

Publishing House **Sammakko**

Puutarhakatu 25 – 20100 Turku – Finland

Tel. +358 2 230 6031 – www.sammakko.com

Author: riku.korhonen@pp.inet.fi

Agent: Maria Sääntti – Burning Bridge Literary – maria.santti@burningbridge.fi

ISBN: 978-9524-830-60-7

EUPL / FEP-FEE – Rue Montoyer, 31 – B-1000 Brussels – T. +32 (0)2 770.11.10

info@fep-fee.eu – www.euprizeliterature.eu

Education and Culture DG

Culture Programme

european
booksellers
federation

FEDERATION OF EUROPEAN PUBLISHERS
FÉDÉRATION DES ÉDITEURS EUROPÉENS